

Nový seriál na Čs. Dopravákovi. Devět dílů představí vozy Škoda 21 Tr, 22 Tr a 21 Ab v Ostravě

29.06 2025 18:52, Libor Hinčica, Trolejbusy

Počínaje 1. 7. 2025 se budou čtenáři setkávat po dobu 9 dnů na stránkách Československého Dopraváka se seriálem, jehož hlavním zaměřením jsou ostravské trolejbusy Škoda 21 Tr, sekundárně pak příbuzné typy Škoda 22 Tr a 21 Ab, které byly na pomezí Moravy a Slezska (ať již trvale či coby zkušební vozy) provozovány. Práce na tomto dílku zabrala více než rok a konzultacemi, úpravami, vzpomínkami atp. se na něm podílela řada spolupracovníků, z nichž by rád autor alespoň ty nejdůležitější jmenoval (a současně jim tímto takto i poděkoval). Konkrétně je zapotřebí zmínit především pány Tomáše Adámka, který se bohužel publikování výsledku nedožil, Petra Mitáčka, Kamila Bártu, Roberta Kindla, Dušana Kuchaře a Petra Bystroně. Jmenovité poděkování by si bezpochyby zasloužila ještě jedna osoba, avšak s ohledem na její aktuální pracovní zařazení a „hon na čarodějnice“, který by mohla zmínka jejího jména ve spojitosti s autorem vyvolat, ji autor na její vlastní žádost uvádět nebude, nicméně věří, že dotyčný ví, že si autor spolupráce (nejen na tomto článku) a dlouholetého přátelství velice váží. V neposlední řadě je nutné ještě vzpomenout autorova tatínka, Jaromíra Hinčicu, jenž se vydal na průzkum nebeských drah v únoru 2024, a tak ani on nemá možnost vidět výsledek práce, k níž před mnoha lety nevědomky přispěl.

Od počátku roku 1997 do května 2023, tedy celých 26 let, byly součástí koloritu ostravských ulic trolejbusy typu Škoda 21 Tr, které byly ve druhé polovině 90. let jedním ze symbolů modernizačního programu veřejné dopravy ve třetím největším městě ČR. Ostrava si slavnostním uvedením dvojice vozidel do provozu na konci ledna 1997 utrhla pro sebe prvenství v nasazení tehdy zcela nového typu nízkopodlažního trolejbusu v České republice a v nákupu škodováckých vozů pokračovala až do roku 2002, kdy byl zařazen poslední z celkem patnácti trolejbusů (ev. č. 3301–3315), jež se u Dopravního podniku Ostrava (DPO) usadily. Tečka za jejich provozem se odehrála dne 19. 5. 2023, kdy došlo

k poslednímu vypravení trolejbusů ev. č. 3314 (dopoledne) a 3312 (odpoledne) na pravidelnou linku.

Mimo trolejbusů 21 Tr byla součástí flotily DPO také dvojice příbuzných autobusů 21 Ab a během zkušebního provozu s cestujícími se krátce mihl ve městě na soutoku Odry a Ostravice i kloubový trolejbus 22 Tr. Devítidílný seriál si dává za cíl zmapovat provoz všech tří zmíněných typů v Ostravě, a to na základě informací, které se podařilo k danému tématu shromáždit z archivních zdrojů, soukromých sbírek i vzpomínek pamětníků.

Trolejbus Škoda 21 Tr ev. č. 3304 v původním barevném provedení a nárazníkem pod těžní věží dolu Michal. (foto: Ing. Robert Janků)

Skutečnost, že od doby zařazení prvních „jednadvacítek“ ještě neuplynula doba třiceti let, zabraňuje hlubšímu studiu primárních archivních dokumentů, neboť z pohledu zákona o archivnictví a spisové službě není standardně možné jakékoli dokumenty před uplynutím oné lhůty tří dekád zpřístupnit k nahlédnutí. Povolení může k „mladým“ dokumentům, jež už byly příslušným archivům předány, dát pouze jejich původce (v tomto případě Dopravní podnik Ostrava a. s.), který tak na žádost autora textu v roce 2023 (k jeho příjemnému překvapení) učinil podmínečným způsobem, kdy byl studiem relevantních spisů uložených v Archivu města Ostravy pověřen pracovník DPO, který pak předal autorovi výhradně ty informace, které se bezprostředně týkaly studovaného tématu (tj. hovořilo se v nich o zájmových vozidlech). Tento způsob zprostředkovaného badatelství sice umožnil získat alespoň některé střípky do složité mozaiky historie (a ostravskému DP patří za alespoň takovouto formu povolení poděkování), na druhé straně znemožnil pátrání v širších souvislostech.

Navíc nelze opomenout, že s masivním nástupem výpočetní techniky od 90. let je v papírové podobě ukládáno stále méně a méně materiálů, čehož projevem je jistá vyprázdněnost státních, městských i podnikových archivů ve vztahu k danému období, což dělá z badatelství procházku pouští. Autor tedy

publikuje text s vědomím, že příběh v něm obsažený má úplnost středověkých map světa, a tak bude rád za případná další doplnění, upřesnění, poznámky či nové materiály. Nezbývá, než vyjádřit naději, že do budoucna snad daný materiál poslouží vhodně alespoň jako základ pro další pionýry historického poznání.

S ohledem na to, že poslední publikace věnující se historii ostravských trolejbusů vyšla před více než dvaceti lety (2002) a je svým obsahem poměrně stručná, a navíc zaměřená hlavně na soupis dějinných událostí bez nastínění širších okolností, využil autor článek o vozech 21 Tr/22 Tr/21Ab i jako určitou záminku pro zmínění celkového kontextu doby, v němž se nákup vozidel odehrával. První díl tak bude věnován nástinu situace v ostravské trolejbusové dopravě na přelomu 80. a 90. let (tj. před nákupem trolejbusů a autobusů uvedených typů).

Url: Nový seriál na Čs. Dopravákovi. Devět dílů představí vozy Škoda 21 Tr, 22 Tr a 21 Ab v Ostravě